

REMISSYTTRANDE

2024-08-21

FRA beteckning
Dnr 2024FRA457-3Justitiedepartementet
Enheten för fastighetsrätt och associationsrätt

Er handläggare

Ert datum

Er beteckning

2024-04-04

Ju2024/00175

FRA handläggare

FRA föreg. datum

FRA föreg. beteckning

Malva Neander Tordai

Betänkandet Ett säkrare och mer tillgängligt fastighetsregister (SOU 2024:7)

Försvarets radioanstalt (FRA) har – från de utgångspunkter myndigheten har att beakta – följande synpunkter på förslagen i det remitterade betänkandet. Rubrikerna i yttrandet är hämtade från betänkandet.

14.9 Elektroniskt tillhandahållande av fastighetsinformation

Utredningen föreslår en ny regel som tydliggör att Lantmäteriets befintliga ansvar att försörja samhället med fastighetsinformation innebär en skyldighet att erbjuda fastighetsinformation i lämpliga elektroniska format och distributionssätt. Genom den nya lagen möjliggörs bland annat en tydligare reglering av hur långtgående skyldigheten är med hänsyn till säkerhetsintressen.

FRA har inget att erinra mot förslaget men vill framhålla följande. Vid bedömningen av lämpligheten i att tillgängliggöra viss fastighetsinformation är det flera faktorer som kan behöva beaktas, framför allt vad gäller om det kan innebära risker för Sveriges säkerhet. I detta sammanhang behöver exempelvis risken att data ackumuleras och aggregeras för underrättelseinhämtning särskilt beaktas.

Mot den bakgrunden anser FRA att Lantmäteriet vid behov bör samråda med myndigheter inriktade på skyddet av Sverige och andra berörda. Frågor kopplade till detta bör även behandlas inom ramen för det samverkansorgan, Informations- och cybersäkerhetsrådet, som utredningen föreslår ska inrättas vid Lantmäteriet.

14.10 Åtkomst till elektroniskt format och distributionssätt

Utredningen föreslår att det ska krävas ett tillstånd från Lantmäteriet för att få åtkomst till fastighetsinformation i visst format och distributionssätt. Villkoren ska fastställas av Lantmäteriet.

Av samma skäl som vid bedömningen av lämpligheten att tillgängliggöra viss fastighetsinformation anser FRA att Lantmäteriet vid behov bör samråda med myndigheter inriktade på skyddet av Sverige och andra berörda avseende villkoren för åtkomst till fastighetsinformation. Frågor kopplade till detta bör även behandlas inom ramen för samverkansorganet.

16.1 Ett nytt samverkansorgan för informations- och cybersäkerhet bör inrättas vid Lantmäteriet

Utredningen föreslår att det ska inrättas ett nytt samverkansorgan vid Lantmäteriet, med representation från relevanta myndigheter och företag för övergripande diskussioner och avstämningar av olika säkerhetsanknutna frågor kopplade till främst Lantmäteriets fastighetsregister- och tillhandahållande verksamhet. Vad gäller sammansättningen föreslår utredningen att de organisationer som ska utse ledamöter bör vara sådana som bedriver säkerhetskänslig verksamhet eller är tillsynsmyndigheter enligt säkerhetsskyddslagen för vissa särskilt känsliga verksamheter.

FRA har inget att erinra mot förslaget men vill framhålla följande. Det föreslagna samverkansorganet har i delar likheter med den planerade verksamheten inom Nationellt cybersäkerhetscenter (NCSC). Det gäller såväl uppgifter avseende privat som offentlig samverkan och att utgöra en plattform för informationsutbyte. Utredningen lämnar inga konkreta förslag på vilka aktörer som ska ingå i Lantmäteriets samverkansorgan. FRA nämns tillsammans med bl.a. Försvarmakten, Säkerhetspolisen, och Myndigheten för samhällsskydd och beredskap som lämpliga aktörer, vilka idag har en fördjupad samverkan inom ramen för NCSC. För att hushålla med resurser och för att undvika att

skapa parallella verksamheten anser FRA att det föreslagna samverkansorganet vid behov bör samråda med NCSC i frågor gällande cybersäkerhet.

Regeringskansliet har det senaste året remitterat flera förslag på cybersäkerhetsområdet där det lämnats förslag på upprättande av olika organ för samverkan.¹ FRA har påtalat vikten av en tydlig ansvarsfördelning mellan samverkansorganen och att det finns en risk för parallella verksamheter inom cybersäkerhetsområdet.² FRA noterar ånyo denna risk.

Allmänt om FRA

FRA är en civil myndighet under Förvarsdepartementet. FRA är en del av svensk underrättelsetjänst med uppgift att bedriva signalspaning enligt lagen (2008:717) om signalspaning i försvarsunderrättelseverksamhet och till lagen anslutande förordning.

FRA bedriver signalspaning i syfte att kartlägga bl.a. yttre militära hot, hot mot svensk personal under internationella insatser, internationell terrorism, främmande underrättelseverksamhet mot svenska intressen och övriga internationella företeelser som har betydelse för svensk utrikes-, säkerhets- och försvarspolitik. All signalspaning är riktad mot utländska förhållanden och sker på uppdrag av regeringen, Regeringskansliet, Förvarsmakten, Säkerhetspolisen och Nationella operativa avdelningen inom Polismyndigheten. Uppdragsgivarna är fortlöpande i behov av underrättelserapportering och signalspaningsverksamheten bidrar kontinuerligt till att skydda Sverige och svenska intressen. All inhämtning genom signalspaning kräver tillstånd från Förvarsunderrättelsedomstolen.

FRA bedriver även cybersäkerhetsverksamhet. FRA ska ha hög teknisk kompetens inom informationssäkerhetsområdet och får efter begäran stödja sådana statliga myndigheter och enskilda verksamhetsutövare som hanterar information som bedöms vara känslig från sårbarhetssynpunkt eller i ett säkerhets- eller försvarspolitiskt avseende.

¹ Se bl.a. Promemorian En ny funktion för krishantering vid allvarliga driftstörningar i den finansiella sektorns digitala infrastruktur (Fi2024/00185), och promemorian En televerkansgrupp för fredstida kriser och höjd beredskap (Fi2023/01681).

² Se FRA:s remissyttrande över ovan angivna promemorior.

FRA

Uppgifter rörande FRA:s verksamhet omfattas till stora delar av sekretess bl.a. enligt 15 kap. 2 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400). För uppgifter i allmän handling rörande underrättelseverksamhet gäller sekretess i 95 år.

I detta ärende har tillförordnad enhetschef Kári Olafsson beslutat. I den slutliga handläggningen har också deltagit juristen Malva Neander Tordai (C JUR:s kansli/Rättsenheten), tillika föredragande.

Försvarets radioanstalt

Kári Olafsson

Malva Neander Tordai

SändlistaExternt

Försvarsdepartementet/EFU

Försvarsdepartementet/Rättssekretariatet

Internt FRA

GD

ÖD

C JUR

Bitr. C JUR

C GD stab

C KOM

AC